

РЕФЕРАТ

Сенина Александра Павловна

Культы Исида и Сераписа в Птолемеевском Египте

Ключевые слова: Исида; культ Исида и Осириса; Птолемеи; мистерии Исида; Серапис; царский культ; Манефон и Тимофей.

Объект исследования: религия в эллинистическом Египте. **Предмет** исследования: культы Исида и Сераписа в Птолемеевском Египте.

Цель работы: рассмотреть проблему трансформации культа Исида и развития культа Сераписа в эллинистическом Египте.

Методологическая основа работы: Методологической основой исследования послужили принципы историзма и объективности. В работе использовался комплекс общенаучных (анализ, синтез, индукция, дедукция, сравнение, классификация, обобщение) и частно-исторических (историко-генетический, историко-сравнительный, историко-системный, метод семиотического анализа) методов.

Полученные результаты и их новизна: Научная новизна данной работы заключается в том, что она представляет собой первое комплексное и целостное исследование, посвященное культам Исида и Сераписа в Птолемеевском Египте как в русскоязычном, так и в англоязычном пространстве. Данное исследование впервые сосредотачивается на аспектах взаимопроникновения греческой и восточной культур, характерных для эллинизма, и в этом контексте рассматривает формирование образа нового божества Сераписа и трансформацию культа Исида в новом культурно-историческом пространстве. Также исследуется такое неоднозначное явление культа Исида как мистерии и вопрос о времени их возникновения и источниках их формирования. В ходе дипломной работы на основе изучения различных источников и точек зрения был сделан вывод о том, что мистерии могли существовать уже в эпоху Птолемеев. Также стоит отметить, что исследование впервые раскрывает суть и обряд проведения праздников, посвященных Исиде и Серапису, среди которых можно назвать *Isia* и *Isidis navigium*.

Область применения полученных результатов – исследование общего состояния духовного и культурного развития Птолемеевского Египта.

Структура и объем дипломной работы: Дипломная работа состоит из общей характеристики работы, введения, пяти глав, заключения, списка источников и литературы. Общий объем работы – 92 страницы. Список источников и литературы насчитывает 83 наименования, включая публикации автора.

РЭФЕРАТ

Сеніна Аляксандра Паўлаўна Культы Ісіды і Серапіса ў Пталемееўскім Егіпце

Ключавыя словы: Ісіда; культ Ісіды і Асірыса; Пталемеі; містэрыі Ісіды; Серапіс; царскі культ; Манефон і Цімафей.

Аб'ект даследавання: рэлігія ў эліністычным Егіпце. **Прадмет** даследавання: культы Ісіды і Серапіса ў Пталемееўскім Егіпце.

Мэта работы: разгледзець праблему трансфармацыі культу Ісіды і развіцця культу Серапіса ў эліністычным Егіпце.

Метадалагічная аснова працы: Метадалагічнай асновай даследавання паслужылі прынцыпы гістарызму і аб'ектыўнасці. У працы выкарыстоўваўся комплекс агульнанавуковых (аналіз, сінтэз, індукцыя, дэдукцыя, параўнанне, класіфікацыя, абагульненне) і прыватна-гістарычных (гісторыка-генетычны, гісторыка-параўнальны, гісторыка-сістэмны, метада семіятычнага аналізу) метадаў.

Атрыманя вынікі і іх навізна: Навуковая навізна дадзенай працы складаецца ў тым, што яна ўяўляе сабой першае комплекснае і цэласнае даследаванне, прысвечанае культам Ісіды і Серапіса ў Пталемееўскім Егіпце як у рускамоўнай, так і ў англамоўнай прасторы. Дадзенае даследаванне ўпершыню засяроджваецца на аспектах ўзаемапранікнення грэчаскай і ўсходняй культур, характэрных для элінізму, і ў гэтым кантэксце разглядае фарміраванне вобраза новага бажства Серапіса і трансфармацыю кulta Ісіды ў новай культурна-гістарычнай прасторы. Таксама даследуецца такая неадназначная з'ява культу Ісіды як містэрыі і пытанне пра час іх узнікнення і крыніцах іх фарміравання. У ходзе дыпломнай працы на аснове вывучэння розных крыніц і пунктаў гледжання была зроблена выснова аб тым, што містэрыі маглі існаваць ужо ў эпоху Пталемеяў. Таксама варта адзначыць, што даследаванне ўпершыню раскрывае сутнасць і абрад правядзення святаў, прысвечаных Ісіде і Серапісу, сярод якіх можна назваць Isia і Isidis navigium.

Вобласць прымянення атрыманых вынікаў – даследаванне агульнага стану духоўнага і культурнага развіцця Пталемееўскага Егіпта.

Структура і аб'ём дыпломнай працы: Дыпломная праца складаецца з агульнай характарыстыкі працы, ўвядзення, пяці глаў, заключэння, спісу крыніц і літаратуры. Агульны аб'ём работы – 92 старонкі. Спіс крыніц і літаратуры налічвае 83 пазіцыі, уключаючы публікацыі аўтара.

SUMMARY
Alexandra Senina
Cults of Isis and Serapis in Ptolemaic Egypt

Key words: Isis; the cult of Isis and Osiris; The Ptolemies; the mysteries of Isis; Serapis; royal cult; Manetho and Timofey.

Research object: religion in Hellenistic Egypt.

Subject of the research: the cults of Isis and Serapis in Ptolemaic Egypt.

Purpose of the work: to consider the problem of the transformation of the cult of Isis and the development of the cult of Serapis in Ptolemaic Egypt.

Methodological basis of the work: The methodological basis of the research was the principles of historicism and objectivity. The work used a complex of general scientific (analysis, synthesis, induction, deduction, comparison, classification, generalization) and particular historical (historical-genetic, historical-comparative, historical-systemic, semiotic analysis method) methods.

The results and their novelty: The scientific novelty of this work lies in the fact that it is the first comprehensive and holistic study devoted to the cults of Isis and Serapis in Ptolemaic Egypt, both in the Russian-speaking and in the English-speaking space. This study for the first time focuses on the aspects of the interpenetration of Greek and Eastern cultures, and in this context considers the formation of the image of the new deity Serapis and the transformation of the cult of Isis in a new cultural and historical space. It also examines such an ambiguous phenomenon of the cult of Isis as mysteries and the question of the time of their occurrence and the sources of their formation. In the course of the diploma work, based on the study of various sources and points of view, it was concluded that the mysteries could already exist in the Ptolemaic era. It is also worth noting that the study reveals for the first time the essence and the ritual of feasts dedicated to Isis and Serapis, among which Isia and Isidis navigium can be mentioned.

The field of application of the results obtained is the study of the general state of the spiritual and cultural development of Ptolemaic Egypt.

Structure and volume: The thesis consists of a general description of the work, an introduction, five chapters, a conclusion, a list of sources and literature. The total volume of work is 92 pages. The list of sources and literature contains 83 titles, including the author's publications.